

BEERSBERICHTEN

Koninklijke Rederijderskamer "Jan van Beers"

Opgericht: 1 december 1861

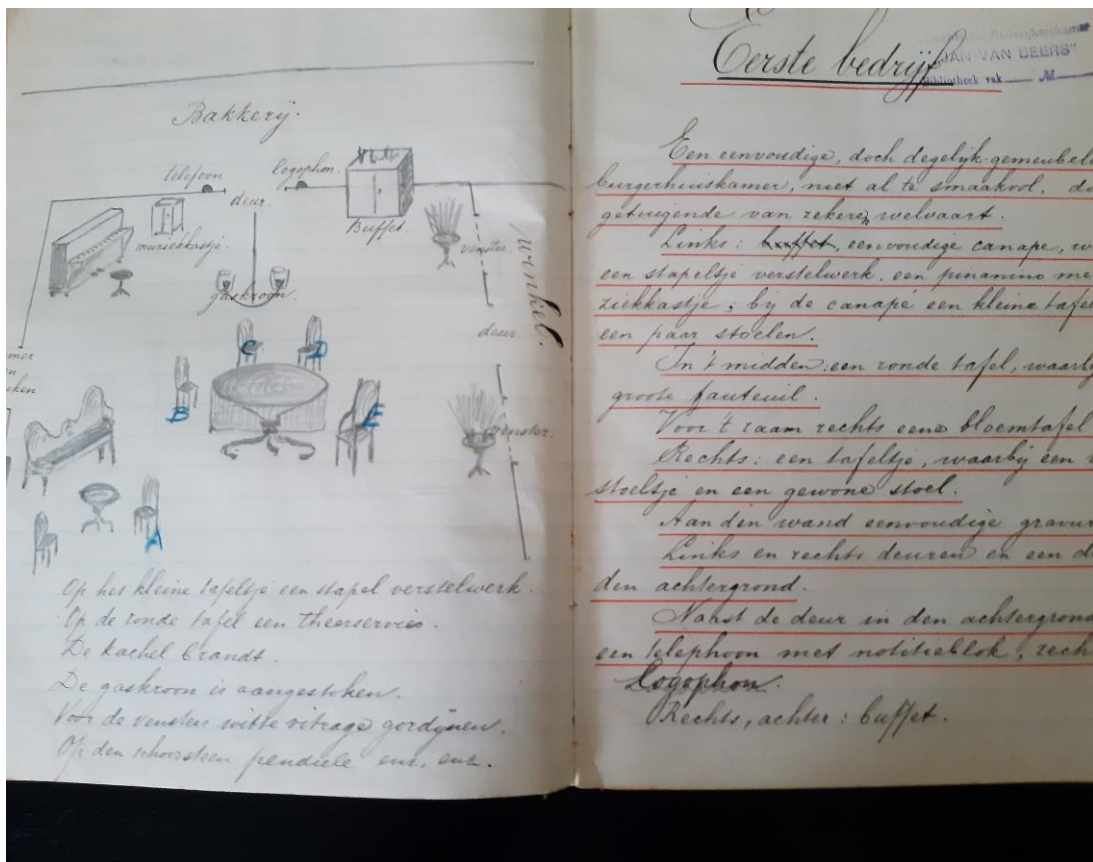
Zinspreuk: 'Steeds Beter'

WINTER UITGAVE 2023

UIT DE OUDE DOOS

Uit het archief dat Marjan Jansen heeft van Jan van Beers kwam een uniek document tevoorschijn: een handgeschreven script van het stuk "Een repetitie bij 'Jan van Beers'", een komische schets in twee bedrijven. Dit is in 1903, dus 120 jaar geleden, ten tonele gebracht. Een foto van dit manuscript willen we u niet onthouden.

Voorwoord

Allereerst wil ik u namens het bestuur een voorspoedig 2023 wensen.

In deze woelige en onzekere tijden proberen we toch enigszins door te gaan met onze alledaagse bezigheden, zonder onze ogen te sluiten voor wat er zich in ons eigen land en daarbuiten afspeelt. Daar word je niet echt vrolijk van. Dan is af en toe een cultureel moment een verademing.

Zo hebben we afgelopen december kunnen genieten van Orestes en Elektra. Elders in deze Beersberichten leest u daar meer over. En we denken nu natuurlijk na over de activiteiten in dit nieuwe jaar.

Op de komende ledenvergadering hopen we u daarover meer te kunnen vertellen.

Gert Jaap Das
Secretaris

=====

Aankondiging Algemene Ledenvergadering 2023

Op **29 maart a.s.** staat de jaarlijkse ledenvergadering gepland. Deze zal weer plaatsvinden in De Biltse Hoek, inmiddels een vertrouwde locatie. Noteert u deze datum alvast? De agenda voor deze vergadering ontvangt u tijdig voor deze vergadering. Op de agenda zal in ieder geval het punt “samenstelling bestuur” staan. Allereerst denken we daarbij aan de al enkele jaren **bestaande vacature van voorzitter**. Daarnaast is Jöns ten Cate statutair aftredend. Het liefst zou hij het penningmeesterstokje overdragen aan iemand van de jongere generatie.

Voorts heeft Tonneke van der Sluijs kenbaar gemaakt haar functie neer te leggen. Op de vergadering zal zij dit besluit zelf toelichten. Dit betekent dat ook de functie “artistieke zaken” vacant is. En daarmee hebben we dus drie vacatures, hetgeen aanleiding is om iedereen op te roepen mee te denken over de invulling daarvan. Kandidaten van buiten de vereniging zijn ook welkom. Uiteraard is het wel wenselijk dat ze een affiniteit hebben met het karakter van onze vereniging.

Terugblik op Orestes en Elektra

Op 2 en 3 december 2022 hebben we dit stuk ten tonele gebracht. Elders leest u zelfs twee recensies hiervan. Maar ik wil graag stilstaan bij de weg naar de voorstelling toe. In de laatste Nieuwsbrief heeft u al iets kunnen lezen over het maakproces. Voor Jan van Beers een nieuwe ervaring, die door bijna iedereen als zeer positief en inspirerend is ervaren. Vanuit een bestaande tekst je eigen stuk maken, hoe mooi is dat. Dit was niet in de laatste plaats te danken aan de inzet en het enthousiasme van de ploeg nieuwe jonge spelers die we het afgelopen jaar mochten verwelkomen. Op één na zijn zij ook lid geworden van onze vereniging, waarmee in één keer een mooie impuls is gegeven aan de o zo noodzakelijke verjonging van Jan van Beers. Wie weet leidt dit tot meer, niet alleen op de speelvloer maar ook op bestuurlijk vlak.

Helemaal zonder obstakels is de voorbereiding niet geweest. Maar die hebben we met elkaar kunnen overwinnen. Zo hoorden we op de avond voor de eerste voorstelling dat Piet de Laat, één van de spelers, door corona was getroffen en dus moest afhaken. Dankzij het uitgebreide “balboekje” van Maike Pijnappel, hebben we invallers kunnen vinden. Ik zeg inderdaad “invallers”, want niemand was voor beide avonden beschikbaar. Zo heeft op vrijdag Arie Okhuysen de rol van Aigisthos op zich genomen en op zaterdag deed Casper Oudshoorn dit. We zijn beide heren heel dankbaar dat zij ons uit de nood geholpen hebben.

Een bijzonder woord van dank is ook op zijn plaats voor Tonneke van der Sluijs die met haar inmiddels wel bekende vaardige hand de kostuums heeft gemaakt. Alles was perfect. En dat geldt natuurlijk ook voor het decor, dat ook nu weer door Steven van den Berg en Korz Meerveld is gemaakt. Ook Eveline du Croo en Sanne van der Zee, productie, mogen niet onvermeld blijven.

Voor Maike was deze voorstelling (voorlopig) de laatste keer dat zij bij Jan van Beers de regie heeft verzorgd. Begonnen in 2019 met Nu even niet, nu even wel, daarna De Muizenval, een productie die onder het ongelukkig gesternte genaamd corona tot stand moest komen en uiteindelijk om die reden niet aan het publiek getoond kon worden. En dan nu als mooie afsluiter deze voorstelling. Dit betekent dus wel, dat we naarstig op zoek zijn naar een nieuwe regisseur. Hopelijk kunnen we u op de ledenvergadering daarover meer vertellen.

Gert Jaap Das

De cast, met Casper als invaller voor Piet de Laat; op de andere avond werd deze rol overgenomen door Arie Okhuijsen

Zittend v.l.n.r.: Fleur Boelen, Bertram Rigter, Gert Jaap Das, Esther van Anandel
Staannd v.l.n.r.: Lise van der Meer, Laura Kouters, Casper Oudshoorn, Tonneke van der Sluijs, Wijcher van Dijk, Marjolein Naudé

Recensie 1 ORESTES & ELEKTRA door Marjan Jansen

Begin december...het heerlijk avondje was gekomen!Vol verwachting mocht ik op de eerste rij middenvoor gezeten, dus bijna op het toneel, dit schouwspel meebelevén. Ditmaal als toeschouwer!

Tientallen jaren was ik als productie leider belast met de uitvoering van toneelstukken, eerst als lid, later als bestuurslid van "Jan van Beers". Om gezondheidsredenen heb ik mij de laatste jaren nog zijdelings hiermee mogen/kunnen bemoeien en werden de meeste taken overgenomen door enkele spelers. Waarvoor nogmaals diepe dank!

Voor de uitvoering van Orestes en Elektra was mijn opvolgster Sanne van der Zee verantwoordelijk als productieleider. Onze overdracht en kennismaking was heel plezierig en deskundig en zij getuigde veel begrip naar mij toe. Met nog een beetje (gezonde) spijt/jaloezie betrapte ik mij toch op mijn Argusogen.

Maar alles vóór, tijdens en na de voorstelling verliep perfect!! En natuurlijk moest ik bekennen, dat ook anderen mijn taak heel goed, zo niet beter kunnen uitvoeren. Dus Sanne: hulde!!

In de overige recensies in deze Beersberichten kunt u alle bewondering lezen van overwinnen van voorafgaande obstakels t/m uitvoering (spel) van de acteurs/actrices, over de regie, de kostuums en het decor. Met deze zeer gewaardeerde meningen ben ik het geheel eens.

Toch nog even mijn zegje.

Omdat ik slechthoend ben kon ik niet alles verstaan, maar daarom des te meer zien! Van dichtbij kon ik genieten van mimiek en lichaamshouding van de spelers. De originele teksten waren door de cast bewerkt en ik "zag" dat hun eigen versie heel natuurlijk werd uitgesproken en geacteerd.

En dit alles met schitterende kostuums (Tonneke) in een prachtig decor (Steven, Korz, Eveline). Het geheel was heel stijlvol, volledig in harmonie en evenwicht, waarin de spelers erg mooi en klassiek tot hun recht kwamen.

Ik voelde me helemaal opgenomen/meegenomen in dit Griekse drama.

Vóór aanvang van de uitvoering maakte ik kennis met de nieuwe enthousiaste jonge spelers, van wie enkelen voor het eerst en dus nog nooit voor publiek hebben gespeeld. Heel spannend!

De regie van Maïke was weer perfect: o.a. ook de briljante vondst om het koor te vervangen door twee vertellers; op het laatste moment om jammerlijke noodzaak twee invallers regelen met de (on)mogelijkheden van dien enz.enz. Kortom: Hulde aan de hele cast!!

De inhoud van dit drama was mij natuurlijk bekend en niet vreemd: doden uit liefde, haat, macht. Maar ik raakte geroerd door het boeiende en indrukwekkende acteren van alle spelers.

Mijn bewondering en trotsheid op onze "Jan van Beers" werd bewezen door een traantje....!!

Marjan Jansen

Recensie 2 ORESTES en ELEKTRA door Ans de Groot

Weet u het nog, 26 en 27 november 2021, de voorstelling van de “Mousetrap”? Dat was het dan, flink repeteren en “corona” als belemmerende factor. Er mocht niet gespeeld worden voor publiek. Wat een desillusie voor al die inspanningen. Er werd in de wandelgangen ook gefluisterd, dat men blij was dat het publiek verstek moest laten gaan, het liep niet zo, dat is niet zo gek! Moest je op die manier gemotiveerd blijven.

Hoe fijn en heerlijk is het dan in 2022 waarin weer gerepeteerd en gespeeld kan worden. De cast is veelbelovend, nieuwe jonge spelers die met enthousiasme de uitdaging trotseren. Orestes en Elektra, een moorddadig Grieks drama, maar wel zo knap bewerkt dat het begrijpelijk en spannend op de planken werd gezet. Voordeel van twee vertellers die ons meenamen in dit drama.

Het decor maakte het plaatje compleet. Griekse zuilen, ik weet niet of het Dorische of Korinthische waren (ken je klassieke bouwstijlen). Het gaf echtheid aan het geheel. Ik zat helemaal in het spel, kon de koningin wel aanvliegen, de dochter op een ander idee brengen en Orestes influisteren dat hij beter zijn moeder niet om zeep kon helpen, want ach heden daar zou hij spijt van krijgen en even zoveel tranen zouden vloeien.

Maar lieve spelers en toeschouwers, wat mij nog het meest trof is de gelijkenis met het heden. Vreemdgaan wordt “normaler”, moorden vanwege de liefde, dat is geenszins minder actueel. U leest toch zeker ook de kranten! In de Telegraaf gaan ze erger dood dan in de NRC, maar dat terzijde. Hoewel...het mij onwaarschijnlijk lijkt dat je je echtgenoot in bad stopt, hem heerlijk vertroetelt met geurige zeep, ik stel zo voor de klassieke Maya en hem dan kopje onder duwt, beetje langer dan wenselijk of hem een definitieve doodsteek geeft. Wat een misselijke manier om van hem af te komen.

Die tweede minnaar van Elektra speelde het goed, zat vol mooie teksten, hoe kwam hij daar zo snel aan? Voor mij een weet en voor u een vraag. Wat een klasse om op die manier een hoofdrolspeler te vervangen die met zijn hele gezin net van tevoren corona had gekregen! Dan heb je lef en doorzettingsvermogen, iedereen gelukkig dat die rol in zo'n kort tijdsbestek werd ingevuld.

Bijna op het eind van het verhaal klonk er een soort gezoem boven het podium en boven de zaal, wat was dat voor een geluid? Er waren in die tijd toch geen elektrische helikopters of stille drones. Het was een beetje irritant. Aangezien ik

nog geen bezoek had gebracht aan “Beter Horen” kon ik toen de spelers moeilijker verstaan. Het voegde niks toe aan het verhaal of was het om het spannender te maken en sinister, dan is het bovenal gelukt!

Voor alle acteurs en actrices, decorbouwers, vertellers en degenen die dit stuk bewerkten alsook alle mensen die hieraan meewerkten: Bravo, het was een ouderwetse genietavond. Jullie verdienden een staande ovatie inclusief roos. Tot slot de bitterballen, drankjes en hapjes. Het was dringen geblazen, dankjewel voor deze mooie en bijzondere toneelavond.

Voor iedereen een gelukkig 2023 en een inspirerend spannend nieuw ” Beersjaar”.

Ans de Groot

Elektra

Orestes

Orestes en Elektra zijn bekende figuren uit de [Griekse mythologie](#). Ze waren de zoon en dochter van koning Agamemnon van Mycene en Klytaemnestra. De naam Elektra betekent mogelijk ‘vonk’ en verwijst naar het Griekse woord voor barnsteen: *elektron*. Orestes is afkomstig van het Griekse woord voor ‘berg’.

+++++

BLIK DOOR EEN VENSTER (nieuwjaarsgedicht voor den arme)

door Jan van Beers uit: *Gedichten, 1854*

1^e vers: Dus, op den eindeloozen Oceaan,
Waar 't menschdom door Gods hand wordt voortgedreven,
Weer onzen niet verkondigd, en geschreven:
'Zie! tot zoo verre zijn wij reeds gegaan!
Dus, weer een jaar, dat in het zwart verleden,
Als iets dat nooit geweest is, nederzinkt;
En een, dat, straks de toekomst uitgetreden,
Of 't nimmer enden moest, ons tegenblinkt!
't Is Nieuwjaar!' klinkt het; en uit alle streken
Verheft zich, bij het uiten van dit woord,
Gelijk een lang en juublend vreugdakkoord;
En rond ons, - zie! hoe ieder venster gloort
Van 't feestlicht, dat daar binnen is ontsteken.
Hoor! hoe gezang en luid gesnap getuigt,
Dat daar ook 'welkom Nieuwjaar!' wordt gejuicht!

2^e vers: Doch, waarom blijft, bij 't schitterend geflonker
Der andere, dit venster, daar, in 't donker?
Voorwaar, indien niet soms een roode schijn,
Traag-wagglend, langs zijn ruitjes heen kwam zweven,
Men zou niet gissen, dat daar menschen leven!...
Mag 't dan ook daar geen vroolijke avond zijn?...
Kom! Laat ons hier een oogenblik verbeiden!
Door die gebroken ruit zal 't ons misschien
Vergund zijn, iets belangrijks te bespiên:
Wie weet wat stil genot!...wie weet wat lijden!

3^e vers: Niets roert of spreekt er. – Rond den zwarten haard,
Waar 't laatste vonkje al lang is uit verdwenen,
Zit, van een pinkend lampken dof beschenen,
Een moeder met haar kinderen geschaard.
De kin in beide handen, onbewogen,
Ziet zij het na, hoe gretig ieder kind
Zijn droge snee van 't zwarte brood verslindt.
En wat toch mag ze denken, wijl heure ogen
Zoo staren?...Telt ze licht de druppelen zweet,
Die daar besloten zijn in elke beet?
Of vraagt zij aan haar zelv': "Hoe zal ik morgen
Dien kleinen nog hun bete broods bezorgen?"

4^e vers: Maar, wat gerucht treft daar op eens haar oor?...

Een glimlach, die, schoon zoet, toch eindloos lijden

Verraadt komt langs heur bleeke lippen glijden;

En, Luistrend 't hoofd oprichtend, lispt zij: "Hoor!

Ach hoor! bij die gelukkigen hier neven,

Wat uitgelaten vreugd vandaag, wat leven!...

O! 't is toch iets verrukkends, dat geluid

Van zilveren kinderstemmen, wen de blijheid

Der ongekrenkte hartjes dus in vrijheid

Met jubelkreten en gelach zich buit!

O! 'zie, mij dunkt, die lieve blozaards dansen

Rondom de tafel, die, geheel bevracht

Met lekkernij en speelgoed, en van 't glansen

Des luchters overstroomd, hun tegenlacht!

Ik zie hen, schoot en handjes volgeladen,

Verrukt zich nedervlijen op den grond,

Of luide schaatrend huppelen in 't rond,

Niet wetend hoe van vreugd zich te verzaden!

En 'k zie daar naast het zalig ouderpaar,

Dat staart op dit tafreel, en, - opgetogen,

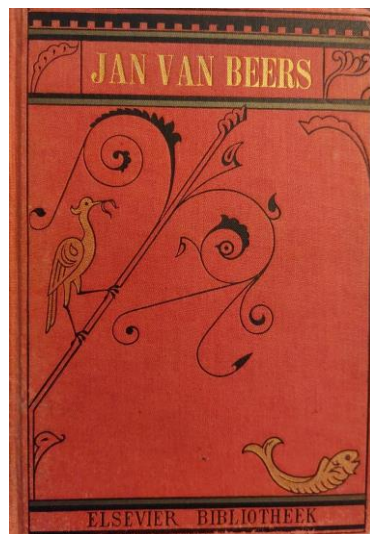
De hand ontroerd gestrengeld in elkaar,

Een glimlach op den mond, een traan in de oogen,

Ten hemel blikte en fluistert: 'Hoe toch God!

Dankt u het hart voor zulk een diep genot?' →

De overige 15 verzen zijn te lezen in de onderstaande gedichtenbundel

De Beersberichten
is een uitgave van
De Koninklijke
Rederijderskamer
"Jan van Beers"

Januari 2023
31^e jaargang

Redactie:
Marjan Jansen
Grarda Rensen

Einderedactie en
opmaak:
Grarda Rensen

Website:
Barbara de Grijff

Sponsor:
Adinant

OP DE ROL

2023

28 maart

*Algemene
Ledenvergadering*

**17 en 18 november
(onder voorbehoud)**

*Najaarsvoorstelling
ZIMIHC theater Zuilen*

BESTUUR

Voorzitter
Vacant

Secretaris en ledenadministratie
Gert Jaap Das
Leeuwenhof 17
3601 JC Maarssen
06-10926282
info@janvanbeers.nl

Penningmeester
Jöns ten Cate
Petarcalaan 63
3533CR Utrecht
030-2945126
m.cate6@kpnplanet.nl

Productie
Vacant

Artistieke Zaken
Tonneke van der Sluijs
Rogier van der Weydenlaan 23
3723 BD Bilthoven
Tel: 030-2290171
tonneke.freek@ziggo.nl

Algemene Zaken
Lisanne Verbeek
Vlierbes 24
5345JC Oss
Tel: 06-23526043
verbeek_lisanne@hotmail.com

E-mail: info@janvanbeers.nl
Website: www.janvanbeers.nl

